

**Statistikdokumentation for
Kvægbestanden 2015**

1 Indledning

Kvægbestanden viser antallet af kvæg (hornkvæg) fordel på køn og alder i Danmark.

Bestanden opgøres altid den sidste dag i hvert kvartal.

Statistikken offentliggøres hver kvartal og benyttes primært som grundlag for prognoser af de kommende slagtninger.

2 Indhold

Kvægbestanden er en opgørelse over det totale antal kvæg i Danmark og på de særlige landbrugslandsdele (underopdelinger af regioner).

Antallet af kvæg er opgjort på hoved- og undergrupper af kvæg, hvor hovedgrupperne er: Tyre og stude, Kvier samt Køer. Kvægbestanden opgøres den sidste dag i hvert kvartal.

Statistikken er en registerbaseret tællingen, som er baseret på oplysninger fra det Centrale HusdyrbrugsRegister og Kvægdatabasen.

Desuden leveres tal til Eurostat.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Kvægbestanden er en opgørelse over det totale antal kvæg i Danmark og på geografiske landsdele.

Antallet af kvæg er opgjort på hoved- og undergrupper af kvæg, hvor hovedgrupperne er: Tyre og stude, Kvier samt Køer. Kvægbestanden opgøres den sidste dag i hvert kvartal.

Statistikken er en registerbaseret tællingen, som er baseret på oplysninger fra det Centrale HusdyrbrugsRegister (CHR) og Kvægdatabasen. I CHR er alt kvæg registret på individ niveau.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Kvægbestanden er inddelt i hovedgrupperne: Tyre og stude, Kvier samt Køer.

Tyre og stude samt Kvier er fordelt på aldersgrupperne: Under ½ år, ½ år - 1 år, 1-2 år samt 2 år og derover. Kvierne er yderligere opdelt i Drægtige kvier 1-2 år og Drægtige kvier 2 år og derover.

Køer er opdelt i malkekøer og ammekøer.

2.3 Sektordækning

Landbrugssektoren.

2.4 Begreber og definitioner

CHR nummer: CHR nummer er det nummer, som en besætning er registreret med i Miljø- og Fødevareministeriets Centrale HusdyrbrugsRegister. Hver enkelt kreatur har sit unikke ID-nummer i CHR.

Det Centrale HusdyrbrugsRegister (CHR): CHR er Fødevarestyrelsens database til registrering af besætninger og husdyr. CHR blev etableret i 1993. På Miljø- og Fødevareministeriets hjemmeside kan læses mere om dette.

Drægtige kvier: Drægtige kvier er kvier der er erklæret drægtige og kvier der er insemineret for mere end 3 måneder siden tællingsdagen.

Kvæg: Kvæg er defineret som hornkvæg. Hornkvæg er tamdyr af arten *Bos taurus* og *Bubalus bubalis*, herunder hybrider såsom Beefalo.

Kvægdatabase: Kvægdatabase er en central database over kvæg der rummer data, som indberettes af kvægbrugerne eller overføres fra blandt andre bl.a. Kvægavlsforeningerne, mejerier, slagterier, DAKA, øre-mærkefabrikanter og praktiserende dyrlæger.

2.5 Enheder

Enheden er antal dyr/kvæg.

2.6 Population

Statistikken dækker alt kvæg i Danmark.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra 2010 og frem i statistikbanken.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Måleenheden er antal kvæg.

2.11 Referencetid

Tællingsdagen er den sidste dag i kvartalet, dvs. sidste dag i marts, juni, september og december.

2.12 Hyppighed

Statistikken udkommer hvert kvartal.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Der er hjemmel til at indhente oplysningerne i medfør af lov om Danmarks Statistik § 8.

Statistikken falder ind under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1165/2008 af den 19. november 2008 om statistikker om husdyrbestande og kødproduktion.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er registerbaseret. Der beregnes derfor ingen respondentbyrde.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Data indsamles hvert kvartal fra 2 registerer: CHR-registeret og Kvægdatabasen. I disse registerer er hvert enkelt kreatur registeret med et individnummer og fødselsdato, køn mv. For hvert CHR-nr. i CHR-registret optælles antallet af dyr fordelt på de forskellige hovedgrupper og aldersgrupper: Hovedgrupperne: Tyre og stude, Kvier samt Køer. Køerne opdeles i Malkekøer og Ammekøer. Tyre og stude samt Kvier er fordelt på aldersgrupperne: Under ½ år, ½ år - 1 år, 1-2 år samt 2 år og derover.

Oplysningen om kvierne er drægtige eller ej hentes fra Kvægdatabasen. På baggrund af oplysningerne i Kvægdatabasen beregnes for hvert CHR-nr. procent drægtige kvier for Kvier 1-2 år og procent drægtige Kvier 2 år og over. De beregnede procent drægtige kvier for Kvier 1-2 år og Kvier 2 år over anvendes for hvert enkelt CHR-nr. i CHR- registeret.

Alt opdeles geografisk på landbrugslandsdele (underopdelinger af regioner).

3.1 Kilder

Der anvendes to kilder til statistikken:

- Det Centrale HusdyrbrugsRegister, der administreres af Miljø- og Fødevareministeriet
- Kvægdatabasen, som ejes af SEGES.

Det Centrale HusdyrbrugsRegister (CHR), der har flere anvendelseformål, hvor det primære formål er veterinært, bl.a. til hjælp ved sundhedsprogrammer. Derfor er kontrollen med oplysningerne i registret højt.

Registret indeholder oplysninger om det enkelte dyr, som har et unikt nummer (individ nummer (ckr-nummer, som er besætnings nummer og individ nummer indenfor besætningen). Bl.a. fødselsdag, køn og brugsart fx malkekvæghold og kødkvæghold.

Registret bliver opdateret ugentligt eller løbende af kvægbrugeren via Kvægdatabasen om til- og afgang af dyr, samt med oplysninger om leverandører og aftagere af kvæg. Endvidere bliver afgang af slagtedyr verificeret af slagterierne og de selvdøde dyr af destruktionsanstalterne.

På Miljø- og Fødevareministeriet's hjemmeside <https://chr.fvst.dk> kan der læses mere om CHR.

Kvægdatabasen er et stort system, som i overvejende grad betjener kvægbrugerne med henblik på opnåelse af god drift. Normalt indberettes der til Kvægdatabasen, hvorfra relevante oplysninger sendes til CHR, dvs. kvægdatabasen opdaterer CHR. Fra kvægdatabasen fås oplysninger om kviernes alder og drægtighed.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles hvert kvartal.

3.3 Indsamlingsmetode

Udtræk fra registerer.

3.4 Datavalidering

Der foretages kontrol af registerdata.

3.5 Databehandling

For hvert CHR-nr. i CHR-registret optælles antallet af dyr fordelt på de forskellige hovedgrupper og aldersgrupper:

Hovedgrupperne: Tyre og stude, Kvier samt Køer, hvor køerne opdeles i Malkekøer og Ammekøer. Tyre og stude samt Kvier er fordelt på aldersgrupperne: Under 1/2 år, 1/2 år - 1 år, 1-2 år samt 2 år og derover.

Oplysningen om kvierne er drægtige eller ej hentes fra Kvægdatabasen. På baggrund af oplysningerne i Kvægdatabasen beregnes for hvert CHR-nr. procent drægtige kvier for Kvier 1-2 år og procent drægtige Kvier 2 år og over. De beregnede procent drægtige kvier for Kvier 1-2 år og Kvier 2 år over anvendes for hvert enkelt CHR-nr. i CHR- registeret.

Alt opdeles geografisk på:

- Hele landet
- Region Hovedstaden
- København og Nordsjælland
- Landsdel Bornholm
- Region Sjælland
- Region Syddanmark
- Landsdel Fyn
- Landsdel Sydjylland
- Region Midtjylland
- Landsdel Østjylland
- Landsdel Vestjylland
- Region Nordjylland

Hvor regioner er opdelt på særlige landbrugslandsdele (underopdelinger af regioner). Det er valgt at vise resultater for landsdelene København by, København omegn og Nordsjælland under et "København og Nordsjælland" samt for landsdelene Østsjælland og Vestsjælland under et, hvilket er sammenfaldende med Region Sjælland. Region Nordjylland er ikke opdelt i landsdele.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Undersøgelsen er af stor interesse for landbrugets organisaioner, Miljø- og Fødevareministeret samt EU. Kvægtællingerne giver bl.a. et grundlag for udarbejdelse af prognoser for slagtninger af kvæg.

Der findes ikke nogen undersøgelse af brugernes tilfredshed med tællingen. Men hovedindtrykket er, at de fleste brugere er tilfredse med statistikken.

4.1 Brugerbehov

Undersøgelsen er af stor interesse for landbrugets organisationer, Miljø- og Fødevareministeret samt EU. Kvægtællingerne giver bl.a. et grundlag for udarbejdelse af prognoser for slagtninger af kvæg.

4.2 Brugertilfredshed

Der findes ikke nogen undersøgelse af brugernes tilfredshed med tællingen. Men hovedindtrykket er, at de fleste brugere er tilfredse med statistikken.

4.3 Fuldstændighed af data

Alt offentliggøres.

Statistikken er omfattet af krav fra EU.

5 Præcision og pålidelighed

Det største usikkerhedsmoment er opdateringen og matchningen af de forskellige registre.

5.1 Samlet præcision

Pålideligheden vurderet som grundlag for prognoser er god.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Undersøgelsen er baseret på registeroplysninger, og derfor er stikprøveusikkerheden nul, da det er en totaltælling.

5.3 Anden usikkerhed

Det største usikkerhedsmoment er opdateringen og matchningen af de forskellige registre.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Oplysningerne er pålidelige, da data stammer fra et register, hvor det er lovpligtigt at alt kvæg skal være registreret. Data er godt grundlag for udarbejdelse af prognoser.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Tællingsresultaterne publiceres kvartalsvis og ca. 3 uger efter tællingsdagen.

Punktligheden er særdeles høj, idet forsinkelser i forhold til de planlagte udgivelsestider sker yderst sjældent.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Tællingsresultaterne publiceres kvartalsvis og ca. 3 uger efter tællingsdagen.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede.

7 Sammenlignelighed

Metode - fra 31. marts 2010 (ny metode): Kvægbestanden opgøres og offentliggøres første gang den 31. marts 2010 ud fra oplysninger i CHR og Kvægdatabase. (Dog ligger der data i databanken tilbage til 31. marts 2008).

For hvert CHR-nr. i CHR-registeret optælles antallet af dyr fordelt på de forskellige grupper/kategorier. Oplysningen om kvierne er drægtige eller ej hentes fra Kvægregisteret, ud fra disse oplysningerne i Kvægregisteret beregnes for hvert CHR-nr. procent drægtige kvier for Kvier 1-2 år og procent drægtige Kvier 2 år og over. De beregnede procent drægtige kvier for Kvier 1-2 år og Kvier 2 år over anvendes for hvert enkelt CHR-nr. i CHR.

Tidligere metode: Opregning af den estimeret bestand - før 2010: Ved hjælp af identifikationsnumre matches udtrækkene fra kvægregistre med det landbrugsstatistiske registersystem og for de matchende bedrifter foretages en ratioestimation med basis i landbrugets tællingsregister. Hver bedrift har en opregningskoefficient, der er skabt i forbindelse med stratificering og udvælgelse af stikprøven til landbrugs- og gartneritællingen.

Ved beregningen af de mellemliggende kvægtællinger mellem de årlige landbrugs- og gartneritællinger anvendes som udgangspunkt de ved landbrugs- og gartneritællingen oplyste CHR-numre. Hvis numrene umiddelbart genfindes i CHR-registeret på tællingsdagen, er kvægbestanden kendt. Hvis CHR-numret fra landbrugs- og gartneritællingen ikke genfindes, antages besætningen at være ophørt og medtages med 0. Kvægbestanden på de nytilkomne besætninger, fra CHR-udtrækket ved landbrugs- og gartneritællingen til det aktuelle opgørelses tidspunkt, inddrages som en forøgelse af kvægbestanden for den matchende del af bestæningerne.

Kvægtællingen skal ifølge EU forordning kunne sammenlignes med landbrugs- og gartneritællingen, der normalt er stikprøvebaseret og defineres som bedrifter på mindst 5 hektar. De estimeret tal af kvægbestanden på landbrugsbedrifter tager højde for udviklingen i CHR siden sidste landbrugs- og gartneritælling og har derfor en statistisk stikprøveusikkerhed.

7.1 International sammenlignelighed

Der leveres hvert halve år data til EU's statistikbureau, Eurostat. Her leveres dog også nogle specielle aggregater, som ikke offentliggøres nationalt.

Data for samtlige EU-lande kan findes på Eurostats hjemmeside.
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>

Det vurderes, at der er god sammenlignelighed på tværs af landene, idet statistikkerne bør være produceret efter fælles retningslinjer og principper.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Den nuværende opgørelse anses for at være mere dækkende end den tidligere.

Fra september 2003 er drægtige kvier udvidet til at omfatte:

- Kvier, der er erklæret drægtige,
- Kvier, der er insemineret inden for 3 måneder
- Kvier, der er insemineret for mere end 3 måneder siden.

I december 2000 ved overgangen fra skemabaseret tælling til anvendelse af administrative registre viste det sig, at sammenligning af dyrenes alder er et forhold, hvor der var en tydelig ændring. Handyr og kvier findes i højere grad i de ældre aldersgrupper i CHR. Forklaringerne kan være flere. Hvis kvægavleren ved de tidligere kvægtællinger udfyldte skemaet senere end tællingsdagen uden at korrigere for hændelser efter tællingsdagen, vil dyrene af den grund være en anelse hyppigere i de yngre aldersgrupper endens der er en tendens til, at dyrene er lidt længere i registret. Disse forhold vil ikke være væsentlige, når det er opgørelser efter samme metode, der sammenlignes.

I december 2000 ved overgangen til anvendelse af administrative registre viste det sig, at "Drægtige kvier" som andel af "Kvier i alt" er væsentligt forskellig fra tidligere.

Årsagen til den store forskel er, at ved de tidligere tællinger (skemabaseret) var definitionen på drægtige kvier: "Alle kvier, der var løbet eller insemineret". Mens i Kvægdata-basen omfattede drægtige kvier, de kvier, der efter inseminering er konstateret at være drægtige.

I 1974 ændredes såvel tællingsmetode som tællingsgrupper for at bringe det danske system i overensstemmelse med EF-direktiverne. Tællingsgrupperne blev udvidet aldersmæssigt, og køerne blev delt i "Malkekøer" og "Ammekøer". I 1976 blev kalvene yderligere delt i halvårsgrupper. I 1980 blev kvierne delt i drægtige og ikke drægtige. (Oplysningen om andelen af drægtige kvier anvendes til prognosebrug).

I 1946 kom tællingen til at omfatte hele landet mod tidligere kun landkommuner.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Hvert år udarbejdes Landbrugs- og Gartneri tællingen, hvor antallet af kvæg opgøres på samme niveau, som i denne tælling. Forskellen mellem Kvægbestanden og Landbrugs- og Gartneritællingen er, at Landbrugs- og gartneritællingen er en stikprøvetællingbaseret og den indeholder kun kvæg på landbrugsbedrifter. Se statistikdokumentationen for Landbrugs- og Gartneritællingen.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

De nyeste tal offentliggøres i kvartals nyhedsartikel, Nyt for Danmarks Statistiks, og alle tal kan findes i Statistikbanken: [Kvægbestanden](#).

Se emnesiden [Husdyr](#)

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Kvægbestanden offentliggøres i Nyt fra Danmarks Statistik: [Kvægbestanden](#).

8.5 Publikationer

Data offentliggøres i tiårsoversigten og årbogen.

8.6 Statistikbanken

[Kvægbestanden](#).

8.7 Adgang til mikrodata

Der er ikke adgang til de bagvedliggende mikrodata.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

I udarbejdelsen af Kvægbestanden følges [Danmarks Statistiks Datafortrolighedspolitik](#).

8.10 Diskretionering og databehandling

I udarbejdelsen af Kvægbestanden følges Danmarks Statistiks Datafortrolighedspolitik [Datafortrolighedspolitik](#).

8.11 Reference til metodedokumenter

Beskrivelse af den gamle metoden anvendt siden december 2000 indtil 2010 findes i rapporten "Cattle Register - from administrative data to traditional statistics" af Mona Larsen august 2006. Publiceret i "Stikprøveundersøgelser i Danmarks Statistik" for perioden før december 2000.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Fødevareerhverv. Den statistikansvarlige er Mona Larsen, tlf. 39 17 33 99, e-mail: mla@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Fødevareerhverv, Erhvervsstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Mona Larsen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

mla@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 33 99

9.8 Faxnummer

39 17 39 99